

Sygn. akt IV CNP 6/15

POSTANOWIENIE

Dnia 12 sierpnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie ze skargi strony powodowej
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku
Sądu Okręgowego w Bydgoszczy
z dnia 7 października 2013 r., sygn. akt II Ca [...],
w sprawie z powództwa Banku SA z siedzibą w W.
przeciwko A. J.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 sierpnia 2015 r.,

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 7 października 2013 r. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w Bydgoszczy w ten sposób że powództwo Banku SA skierowane przeciwko A. J. o zapłatę kwoty 8 432,31 zł, wraz z odsetkami oddalił.

Bank w skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem tego wyroku zrzucił przede wszystkim naruszenie art. 373 w zw. z art. 168 § 1 i art. 171 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku przysługuje od prawomocnego orzeczenia sądu w zasadzie drugiej instancji, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a jego zmiana lub uchylenie w drodze innych środków prawnych, nie było i nie jest możliwe (art. 424¹ § 1 k.p.c.). Zasadą jest, że prawomocność, tworzy nowy stan prawny pomiędzy stronami albo *erga omnes*, jak też sanuje wszelkie ewentualne naruszenia prawa, którymi orzeczenie ewentualnie jest dotknięte. Dlatego przy wykładni zawartego w art. 424¹ § 1 k.p.c. pojęcia „niezgodności z prawem” należy uwzględnić istotę i sens odpowiedzialności państwa przewidzianej w art. 417¹ § 2 k.c. w zw. z art. 77 Konstytucji oraz naturę władzy sądowniczej. Swoboda ocen sędziego wynika nie tylko z jej istoty, ale często z pojęć niedookreślonych, czy klauzul generalnych. W związku z tym w teorii prawa trafnie przyjmuje się istnienie tzw. luzu decyzyjnego, który oznacza możliwość wyboru przez sędziego jednego z możliwych rozwiązań.

Poza tym treść orzeczenia zależy od wyników wykładni, które mogą być różne w zależności od przedmiotu i stosowanych jej metod. W związku z otwartością semantyczną języka w tym także języka prawnego mogą mieć miejsce różne poprawne z punktu widzenia metod interpretacji. Z tych przyczyn tezę o istnieniu jedynego trafnego orzeczenia trzeba odrzucić. Dlatego też należy uznać, że różnej treści orzeczenia wydane w podobnej sprawie mogą być „zgodne z prawem” (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 września 1991 r., III ARN 32/91, PUG 1992, nr 2-3, poz. 4).

Z tych wszystkich względów definicja bezprawności o jakiej mowa w art. 424¹ § 1 k.p.c. jest nieco odmienna od tego ogólnego pojęcia funkcjonującego na

gruncie prawa materialnego i procesowego. Prawomocne orzeczenie jest niezgodne z prawem, gdy jest sprzeczne z niepodlegającymi różnej wykładni przepisami i z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, nr 2, poz.35, z dnia 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007, nr 1, poz. 17, z dnia 14 grudnia 2006 r., I BP 13/06, M. P.Pr. 2007, nr 5, poz. 253). Przy ocenie więc, czy skarga jest oczywiście bezzasadna należy uwzględnić „obostrzone” pojęcie bezprawności orzeczenia w rozumieniu art.424¹ k.p.c.

Szeroko cytowana w skardze judykatura jest odzwierciedleniem dominującej obecnie wykładni powołanych w skardze przepisów. Skarżący zdawał sobie jednak sprawę z istnienia w orzecznictwie także i ich odmiennej wykładni, skoro podniósł dalsze zarzuty, gdyby Sąd Najwyższy uznał, że przywrócenie terminu do uzupełnienia braków formalnych apelacji oznaczało *de facto* przywrócenie terminu do wniesienia apelacji. Wbrew stanowisku wyrażonemu w skardze nieodrzućcenie wniosku o przywrócenie terminu, w razie jednoczesnego jego złożenia z zażaleniem na odrzucenie środka odwoławczego i jego rozpoznanie po oddaleniu zażalenia, nie narusza prawa w wyżej zasygnalizowanym znaczeniu.

Skarżący przeoczył, że podważenie przez sąd drugiej instancji prawidłowości postanowienia sądu pierwszej instancji o przywróceniu terminu do wniesienia środka odwoławczego w drodze podejmowanej w ramach art. 373 k.p.c. kontroli zachowania ustawowych wymagań, co do tego środka, powinno sprowadzać się do sytuacji, gdy w okolicznościach sprawy zachodzi pewna ku temu podstawa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 sierpnia 1999 r., III CKN 695/99, OSNC 2000, nr 3, poz. 51). Istota tej kontroli wiąże się bowiem ze szczególnym uprawnieniem sądu drugiej instancji i wykracza poza zaskarżone orzeczenie sądu *meriti*. Przyjęcie, że w omawianym wypadku taka podstawa nie powstała, nie narusza w kwalifikowany sposób art. 373 k.p.c.

Pojęcie niedbalstwa wiąże się z nie dołożeniem należytej staranności, a tę należy oceniać stosując obiektywne mierniki, które muszą uwzględniać pożądane wzorcowe sposoby zachowania się uwzględniające okoliczności konkretnej sprawy oraz uwarunkowania społeczne i gospodarcze w jakim przychodzi działać adresatom obowiązków prawem przewidzianych (por. postanowienie Sądu

Najwyższego z dnia 29 października 2003 r., III CZ 98/03, LEX nr 599545). We wniosku o przywrócenie terminu pozwany wykazał, że nie wykonał w terminie wezwania do podpisania apelacji ze względu na zaburzenia pamięci i funkcji poznawczych, w związku z uszkodzeniem płata czołowego mózgu.

Ze wskazanych względów na podstawie określonej w art. 424⁹ k.p.c. orzeczono, jak w sentencji.